

KLAGANDE

Joakim Larsson, 720719-2738
Södergatan 16 A Lgh 1001
352 35 Växjö

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten/Malmö
Box 14069
200 24 Malmö

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Växjö:s dom den 18 mars 2013 i mål nr 2345-12,
se bilaga A

SAKEN

Barnbidrag

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

☐ Klaganden/ombudet
☐ Motparten/ombudet
☐ Försäkringskassan
☐ Förvaltningsrätten
☐ Socialstyrelsen

☐ För kännedom
☐ För åtgärd
☐ För delgivning
☐

YRKANDEN M.M.

Joakim Larsson yrkar att barnbidrag betalas ut retroaktivt t.o.m. den 28 februari 2012. Han åberopar Förvaltningsrätten i Faluns dom den 25 april 2013 i mål nr 5395-11.

Försäkringskassan motsätter sig bifall till överklagandet.

BESTÄMMELSER

Svensk lagstiftning saknar särskild reglering om surrogatmoderskap. Bestämmelser om fader- och moderskap återfinns i föräldrabalken (FB). Det finns också bestämmelser om faderskap i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor.

Av 1 kap. 3 § FB följer att faderskap till barn som fötts utom äktenskap fastställs genom bekräftelse eller dom.

I 1 kap. § 7 § FB anges att om en kvinna föder ett barn som tillkommit genom att ett ägg från en annan kvinna efter befruktning utanför kroppen har förts in i hennes kropp, ska hon anses som barnets moder.

Enligt 6 kap. 3 § FB står barnet från födelsen under vårdnad av båda föräldrarna, om dessa är gifta med varandra, och i annat fall av modern ensam.

Av 6 kap. 6 § FB framgår att om barnet står under vårdnad av båda föräldrarna eller en av dem, får de avtala att vårdnaden ska vara gemensam eller att en av dem ska ha vårdnaden om barnet. Avtalet ska gälla, om det är skriftligt och socialnämnden godkänner det.

Av 16 kap. 2–8 §§ socialförsäkringsbalken, SFB, följer att barnbidrag betalas ut till den som är försäkrad för barnbidrag och har vårdnad om barnet.

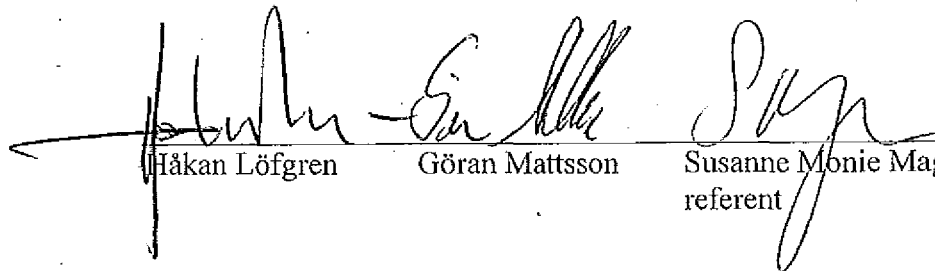
SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Barnen Embla och Carl föddes i Indien den 24 oktober 2011 av en kvinna som åtagit sig att vara surrogatmor. Den 10 november 2011 träffade Joakim Larsson och kvinnan avtal om att han skulle ha ensam vårdnad om barnen. För att detta avtal ska gälla krävs att Joakim Larsson är förälder till barnen. Barnen blev svenska medborgare den 25 november 2011 och folkbokfördes i Sverige den 3 december 2011. Joakim Larssons faderskap till barnen fastställdes den 28 februari 2012 och han registrerades som vårdnadshavare för dem från och med denna dag.

Joakim Larssons faderskap har således fastställts den 28 februari 2012. Det är först då som avtalet om vårdnad har kunnat godkännas och Joakim Larsson kan ges rättslig vårdnad om barnen (jämför JO:s beslut den 22 maj 2013, dnr 5744-2012). Det finns ingen laglig möjlighet att dessförinnan betrakta Joakim Larsson som vårdnadshavare. Bestämmelsen i 16 kap. 11 § SFB, som i vissa fall likställer blivande adoptivföräldrar med föräldrar i fråga om rätten att få barnbidrag, är inte tillämplig i detta fall. Joakim Larssons rätt att motta barnbidrag uppkom följaktligen den 28 februari 2012.

Försäkringskassan har således haft grund för sitt beslut att betala ut barnbidrag först fr.o.m. mars 2012. Joakim Larssons överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Håkan Löfgren Göran Mattsson Susanne Monie Magnusson
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

DOM
2013-03-18
Meddelad i
Växjö

Mål nr
2345-12

Bilaga (A)

Ab. 9

KLAGANDE

Joakim Larsson, 720719-2738
Södergatan 16 A Lgh 1001
352 35 Växjö

MOTPART

Försäkringskassan, Processjuridiska enheten/Malmö
Box 14069
200 24 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassan, NFC Göteborg City, Omprövningsenhetens beslut den
25 april 2012, se bilaga 1

SAKEN

Allmänna barnbidrag

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Joakim Larsson överklagar Försäkringskassans beslut.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser framgår av Försäkringskassans beslut.

Joakim Larsson gör i första hand gällande att han har rätt till barnbidrag från och med den 3 december 2011 då hans barn Embla och Carl folkbokfördes i Sverige. I andra hand gör Joakim Larsson gällande att han varit behörig vårdnadshavare för Embla och Carl sedan den 10 november 2011 i kraft av ett avtal enligt vilket han är ensam vårdnadshavare. I sista hand gör Joakim Larsson gällande att 16 kap. 11 § SFB om barnbidrag vid adoption är tillämplig. Till stöd härför anför han att barnen är födda i Indien av en surrogatmamma och att situationen är snarlik den som råder vid adoption.

Enligt gällande rätt är det föräldrar och inte barn som i förekommande fall har rätt till barnbidrag. För att få uppbära barnbidrag måste föräldern uppfylla två krav: dels vara försäkrad för bostättningsbaserade förmåner, dels vara vårdnadshavare. Barnbidrag lämnas från och med månaden efter det behörigheten att vara bidragsmottagare uppkommit. Joakim Larsson blev behörig bidragsmottagare när han den 28 februari 2012 av svenska myndigheter registrerades som vårdnadshavare för Embla och Carl. Enligt huvudregeln saknar han således rätt till barnbidrag för tid före mars månad 2012.

Av 16 kap. 11 § följer att blivande adoptivföräldrar, förutsatt att de i övrigt uppfyller kraven för bosättningsbaserade förmåner, får barnbidrag från och med månaden efter det att de fått barnet i sin vård. Joakim Larsson är enligt vad han själv uppgett biologisk förälder till Embla och Carl. Han är således inte att jämföra med en adoptivförälder, varför åberopad bestämmelse inte är tillämplig i målet. Joakim Larsson har inte hävdats att det funnits någon annan behörig bidragsmottagare för tiden före mars 2012. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3104/1D)

Daniel Samuelson

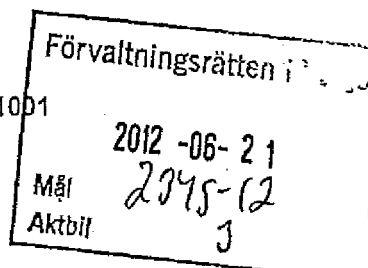
I avgörandet har även nämndemännen Sofia Eneroth, Ove Löfqvist och Ros-Marie Gustavsson deltagit.

Försäkringskassan

Försäkringskassan
0771-524 524Datum
2012-04-25Personnr/Diarlenr
19720719-2738
024582-2012

1 (3)

Joakim Larsson
Södergatan 16 A Lgh 1001
352 35 VäxjöFÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖINKOM: 2012-06-21
MÅLNR: 2345-12
AKTBIL: 3

Omprövning av beslut om barnbidrag

Beslut

Försäkringskassan ändrar inte beslutet som fattades den 19 mars 2012.

Beskrivning av ärendet

Försäkringskassan beslutade den 19 mars 2012 att du får barnbidrag med 2 100 kronor i månaden för dina barn Carl Adam Oskar Larsson 111024-0270 och Clara Embla Isabelle Larsson 111024-8703 från och med mars 2012. Du får också flerbarnstillägg för två barn med 150 kronor i månaden från och med mars 2012.

Du har begärt omprövning av beslutet. Du anger följande skäl till att beslutet ska ändras.

I ditt brev som inkom till Försäkringskassan den 4 april 2012 skriver du bland annat att du anser att barnen har rätt till barnbidrag från och med december månad 2011. Du anser att varje barn som är svensk medborgare och folkbokförd i Sverige har rätt till barnbidrag. Du framhåller att du är biologisk far till barnen och att eftersom ditt faderskap för barnen fastställdes först den 28 februari 2012 så kunde ert avtal om enskild vårdnad inte godkännas förrän då.

Försäkringskassans motivering

För att ha rätt till ersättning från socialförsäkringen måste en person uppfylla villkoren för att vara försäkrad och villkoren för att ha rätt till ersättning. Den som är bosatt i Sverige är försäkrad för barnbidrag. Både barn och bidragsmottagare ska vara försäkrad för att allmänt barnbidrag ska beviljas.

Den som har ensam vårdnad om ett barn får barnbidraget.

Om det inträffar något som påverkar rätten till barnbidrag ska bidraget lämnas eller upphöra lämnas från och med månaden efter förändringen.

Försäkringskassan konstaterar att Carl och Embla är svensk medborgare och att de är folkbokförd i Sverige från och med den 3 december 2011. När en kvinna föder ett barn blir hon, enligt svensk lagstiftning, vårdnadshavare för barnet till dess att något annat eventuellt beslutats. En kvinna födde Carl och Embla

Försäkringskassan
0771-524 524

Datum
2012-04-25

Personnr/Diarietnr
19720719-2738
024582-2012

utomlands den 24 oktober 2011. Enligt uppgift från er var kvinnan född 810117 bosatt i Indien där barnen föddes. Du och kvinnan var inte gifta med varandra. Hon var därför ensam vårdnadshavare för Carl och Embla. Kvinnan född 810117 är inte bosatt i Sverige. Du är vårdnadshavare för Carl och Embla från och med den 28 februari 2012.

Eftersom du först från och med den 28 februari 2012 uppfyller kraven för att få det allmänna barnbidraget kan allmänt barnbidrag samt flerbarnstillägg för Carl och Embla betalas till dig från och med mars 2012. För tiden innan dess har Carl och Embla inte rätt till allmänt barnbidrag eftersom kvinnan född 810117 inte uppfyller kraven för att vara försäkrad i Sverige.

Försäkringskassan ändrar inte beslutet den 19 mars 2012.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet är grundat på 5 kap. 9 §, 15 kap. 2, 3 och 13 §§, 16 kap. 2 och 4 §§ samt 113 kap. 7 § socialförsäkringsbalken.

Du kan överklaga det här beslutet om du tycker att det är fel. Du hittar mer information i slutet av det här brevet.

Försäkringskassan

Jenny Atterland

Postadress
Box 11928, 404 39 Göteborg

E-post
www.forsakringskassan.se

Besöksadress

Internetadress
www.forsakringskassan.se

Telefon
0771 524 524/179000

Telefax
010-1194695

Bankgiro

Org.nr
202100-5521